

Samarbeidsavtale for Haugalandsrådet interkommunale politiske råd (IPR)

Bakgrunn:

.....I... kommune er saman med ni andre kommunar i regionen og Rogaland fylkeskommune eigar i Haugaland vekst IKS og medlem i regionrådet for Haugalandet. Regionrådet er i dag regulert som ein del av IKS-et.

Etter ny kommunelov er det no ei sams forståing av at eit slikt regionalt politisk råd **ikkje** kan organiserast som ein del av eit IKS. Det må difor lagast ein ny samarbeidsavtale om dette, og rådet blir eit eige rettssubjekt. Tilsvarende må og gjerast for andre råd, til dømes Sunnhordlandsrådet, Ryfylkerådet og Hardangerrådet.

Styret, regionråd og administrasjon i Haugaland vekst har hatt saka oppe i fleire møte, samt hatt kontakt med advokatar i Samfunnsbedriftene (tidlegare KS-bedrift) og Karmøy kommune. I møte 11. august vedtok representantskapet å senda avtalen over til kommunane for endelege kommunestyrevedtak. Vedtaket fører til at det må gjerast nokre endringar i selskapsavtalen for Haugaland vekst IKS.

Vedtaket i representantskapsmøtet 11. august blei slik:

- 1. Representantskapet vedtek «Samarbeidsavtale for Haugalandsrådet interkommunale politiske råd» slik det ligg i framlegget, og ber om at Haugaland vekst sender dette til eigarkommunane for vedtak i kommunestyra.**
- 2. Som følge av vedtaket om «samarbeidsavtale for Haugalandsrådet interkommunale politiske råd» blir det gjort nødvendige endringar i «Selskapsavtale for Haugaland vekst IKS» i paragrafane 3 og 7, 15 og 18 og 20, slik det er lagt fram i møtet.**
- 3. Representantskapet ser at det må gjerast ytterlegare endringar i «Selskapsavtalen for Haugaland vekst IKS», og ber om sak på dette til fyrste representantskapsmøte i 2024.**
- 4. Representantskapet ber kommunedirektørgruppa om å starta arbeid for å få laga og vedteke ein samla eigarstrategi for Haugaland vekst IKS**

Situasjonen i dag:

Regionrådet er i dag samansett av ordførarane og kommunedirektørane i kommunane. I tillegg møter fylkesordførar. Dei lokale stortingspolitikarane blir og invitert til alle møta. Rådet har møte 5-6 gonger i året, og tek opp dei same områda som selskapet gjer, men i tillegg kan rådet ta opp andre aktuelle samarbeidsprosjekt som kan vera interessante. Møta er opne, og innkallingar og protokollar blir sendt kommunane og ligg [ope tilgjengeleg](#) her.

Haugaland vekst IKS er eit selskap som, i tillegg til å vera sekretariat for regionrådet, skal driva regionalt utviklingsarbeid på vegne av kommunane. Arbeidet skal bidra til auka samhandling, auka attraktivitet og auka verdiskaping i regionen som består av dei ti kommunane på Haugalandet og indre Ryfylke. Prioritering av arbeidet skjer gjennom vedtak av [«Veikart for Haugalandet 21-25»](#). Handlingspunkt blir prioritert kvart år, sist [desember 22](#).

Viktige arbeidsområde for selskapet har då dei siste åra mellom anna vore:

- Påverknadsarbeid og koordineringsarbeid knytt til havvindutbygging, reiseliv, grønt industriløft og generell næringsutvikling i området.

- Påverknad og koordinering av samferdsleutfordringar knytt til veg og flyplass gjennom arrangement av konferansar, tilrettelegging av møte og utgreiingsarbeid.
- Kontakt med sentrale politikarar og med Storting og departement. Tilrettelegging for møteplassar mellom lokale ordførarar og sentrale politikarar.
- Arbeid for å visa fram regionen som ein attraktiv stad å bu, særleg retta mot unge.
- Arbeid for å ha statlege og fylkeskommunale arbeidsplassar i regionen.
- 8 av kommunane er i tillegg med i HSA (Haugaland skole og arbeidsliv), som arbeider for å skapa gode relasjonar mellom skole og næringsliv, samt gje god rådgjeving til unge.

Endringsframlegg.

Regionrådet har valt ei løysing som ikkje gir så store praktiske endringar, og for kommunane vil det meste i stor grad framstå som lik i dag. Ein har valt å kalla regionrådet for **Haugalandsrådet IPR**. Dette blir eit eige rettssubjekt, men organisert som ei «søster» til Haugaland vekst IKS. Dette gjer at IKS-et framleis kan vera sekretariat for rådet. Representantskapa i dei to selskapa må då vera identiske. Eit anna alternativ kunne vore at regionrådet ikkje blei eige rettssubjekt, men blei innlemma i kontorkommunen, d.v.s. Haugesund sitt rekneskap. Regionrådet har valt å ikkje gå inn på dette alternativet.

Samarbeidsavtale for Haugalandsrådet IPR.

Framlegget til avtale tek utgangspunkt i avtalen som gjeld for Haugaland vekst IKS i dag, og det er såleis lagt til rette for at det ikkje skal skje store endringar i måten regionrådet og Haugaland vekst i dag blir oppfatta i kommunane. Likevel tek avtalen høgde for det som ligg i kapittel 18 i kommunelova. Dei viktigaste momenta er følgjande:

- Regionrådet bestemte i møtet juni-23 at namnet skulle vera Haugalandsrådet. Etter kommunelova skal det i tillegg heita “interkommunalt politisk råd”, i det vidare er dette forkorta til IPR.
- Det er lagt til rette for at dette er to søsterorganisasjonar. Dette blir gjort for at Haugalandsrådet IPR kan nytta Haugaland vekst IKS som sekretariat utan at det er trong for anbudsrunde. Sekretariatsfunksjonen er skrive inn i avtalen. I følgje advokatane i Samfunnsbedriftene (tidlegare KS Bedrift) er det då ein føresetnad at det er identiske representantskap i Haugaland vekst IKS og Haugalandsrådet IPR. Det er og slik at medlemskap i Haugalandsrådet er avhengig av medlemskap i Haugaland vekst og vice versa. Dette må formaliserast gjennom ein samarbeidsavtale.
- Kommunedirektørar og fylkesdirektør kan ikkje gjevast røysterett i rådet eller i underliggande organ, dersom desse kan ta eigne avgjerder. (kommunelov § 7-3 b). Dei har etter avtalen tale- og forslagsrett som i dag, men dei kan t.d. ikkje lengre få delegert fullmakt til å røysta når ordførar er borte. Ein eventuell kommunedirektør i arbeidsutvalet vil også maksimalt ha tale- og forslagsrett.
- I økonomisk innbetaling er det lagt til grunn at alle kommunane betaler inn lik grunnsom. Denne er lik grunnsommen som kvar kommune i dag betaler til Haugaland vekst, og erstattar denne. Det skal difor ikkje bli auka kostnader knytt til endringa.
- Myndet til å avgjera bruk av «Regionrådets fond» blir lagt til Haugalandsrådet IPR.

Endra selskapsavtale for Haugaland vekst IKS.

I utgangspunktet er det gjort tre reelle endringar i denne avtalen. Alle desse er ein konsekvens av samarbeidsavtalen om Haugalandrådet IPR.:

- Alle punkta som viser til regionrådet er teke bort, med unnatak av at sekretariatsfunksjonen til Haugaland vekst IKS for Haugalandrådet IPR er skrive inn.
- Finansieringa er endra slik at grunnsummen som kvar kommune skal betala blir teke bort og overført til finansiering av Haugalandrådet IPR. Summen for kvar innbyggjar er indeksregulert til næraste krone. Elles er finansieringa urørt, slik at innbetaling frå kvar kommune, samla til dei to selskapa, blir lik som ho ville vore utan dette skiljet.
- Samanhengen mellom medlemskapet i Haugalandrådet IPR og Haugaland vekst IKS er skrive inn.

Endringsframlegga vil visa med raudt i vedlegget. Det er sidan selskapsavtalen blei vedteke i 2018 gjort sentrale lovendringar i fleire lovar som har innverknad på selskapsavtalen. Representantskapet har valt å be om eiga sak om selskapsavtalen med litt vidare perspektiv, og desse endringane vil då koma inn i den saka.

Økonomi:

I dag er finansieringa av Haugaland vekst sett saman av bidrag frå kommunane, driftstilskot frå Rogaland fylkeskommune og prosjekttinntekter. Bidraget frå kommunane er sett saman av ein grunnsum og eit bidrag pr. innbyggjar.

I framlegget som ligg til vedtak er det lagt til grunn at betalinga frå kvar kommune vil vera den same i den nye organiseringa som det ville vore med den organiseringa som er i dag.

Det blir foreslått at Haugalandrådet IPR blir finansiert gjennom eit fast beløp frå kvar kommune. Dette beløpet er tilnærma likt grunnsummen kvar kommune betaler inn til Haugaland vekst etter dagens avtale. Utgiftene til Haugalandrådet IPR vil vera betaling for sekretariatstenester, del av husleige- og kontorkostnader, samt utgiftene til sjølve møta. Dei to fyrste punkta vil gå inn i ein avtale med Haugaland vekst IKS om tenestekjøp. Erfaringane tilseier at grunnsummen vil vera stor nok til å dekkja desse kostnadene.

Betalinga som baserer seg på talet innbyggjarar i kommunen som i dag er ein del av innbetalinga til Haugaland vekst, vil framleis gå til Haugaland vekst IKS. Denne er i avtalen tilnærma indeksregulert frå beløpet som står i gjeldande avtale, og det er ikkje gjort endringar i kva faktor dei ulike kommunane skal ha i utrekninga.

Kommunane oppretta i førre periode eit eige «Regionrådets fond». Det blei vedteke eigne retningslinjer som kommunestyra godtok. Det blir foreslått at det blir Haugalandrådet IPR som i fortsettjnga har vedtaksretten over dette fondet.

Konklusjon:

Representantskapet i Haugaland vekst, som er ordførarane i eigarkommunane, har tilrådd at kommunestyret godkjenner samarbeidsavtalen om Haugalandrådet IPR og dei nødvendige endringane i selskapsavtalen for Haugaland vekst IKS.

Avtalane gjer at selskapet og rådet har ordningar som er i tråd med endringane i lova, samtidig som me kan fortsetja utan store endringar i høve til i dag. På ein måte gjer endringane at me får eit tydelegare skilje mellom Haugalandsrådet, som skal vera eit politisk organ som for så vidt kan ta opp alle saker som har eit regionalt perspektiv, og Haugaland vekst, som tydeleg skal arbeida for målsetningane som ligg til verdiskaping og attraktivitet i regionen, og samhandlinga som då må til.

Kostnaden for kommunen blir like som etter dagens ordning.

Kommunedirektøren vil

Arbeidet med denne saka, samt ny IKS-lov som Stortinget vedtok i juni, tilseier at det bør gjerast fleire endringar i selskapsavtalen for Haugaland vekst. I denne saka er det likevel berre foreslått dei endringane som må gjerast for at Haugalandsrådet kan starta arbeidet i 2024. I behandlinga i regionrådet og representantskapet kom det og fram ynskje om at det i tillegg var behov for å vurdera eigarstrategien i Haugaland vekst. Det er tilrådd at kommunedirektørgruppa i regionen startar arbeidet med ein felles eigarstrategi for Haugaland vekst, samt at det kjem ei eiga sak om ytterlegare endringar i selskapsavtalen i 2024.

Kommunedirektøren vil støtta at det blir starta eit arbeid for å fornya eigarstrategien, og vil koma tilbake til kommunestyret med eiga sak om dette på eit seinare tidspunkt.

Ein gjer merksam på at dersom eit av kommunestyra ikkje godkjenner dei to avtalane slik dei ligg i saka, så må saka tilbake til alle kommunane.

Framlegg til vedtak:

- 1. Kommunestyret i kommune vedtek samarbeidsavtalen for Haugalandsrådet IPR og dei nødvendige endringane i selskapsavtalen for Haugaland vekst IKS slik dei ligg i saka, datert 11. august 2023.**
- 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren koma tilbake til kommunestyret med framlegg til eigarstrategi for Haugaland vekst.**